

ÁRSSKÝRSLA
SÝSLUMANNSINS Á AKRANESI
ÁRIÐ 2003

AKRANES APRÍL 2004

I.

INNGANGUR.

Gerð þessarar ársskýrslu sýslumannsins á Akranesi er í samræmi við erindisbréf hans frá 23. mars 1999 og samning dómsmálaráðuneytisins og sýslumannsins á Akranesi um rekstur embættisins frá sama tíma. Um er að ræða þriðju ársskýrsluna samkvæmt þeim samningi en fyrsta ársskýrslan var gerð á árinu 2002 vegna ársins 2001. Af sama meiði er langtímaáætlun sýslumannsins á Akranesi fyrir árin 2000 til 2003, sem dómsmálaráðuneytið samþykkti 20. febrúar 2001.

Við gerð þessarar ársskýrslu er stuðst við ársskýrslu sýslumannsins í Hafnarfirði fyrir árið 1999 og ársskýrslu sýslumannsins í Stykkishólmi fyrir árið 2000 og 2001; bæði hvað varðar val á efni til birtingar og framsetningu þess. Einng er farið í sama farveg og markaður var með tveimur fyrri ársskýrslum embættisins vegna árana 2001 og 2002. Er það gert til stuðla að samræmi í ársskýrslum embætta sýslumanna og innan embættis sýslumannsins á Akranesi þannig að þær nýtist til samanburðar á milli ára og áætlunargerðar í framtíðinni. Þar sem skilur á milli ársskýrslna embættisins 2002 og 2003 og tilgreindra embætta er aukin umfjöllun í ársskýrslum embættisins um árangur markmiðasetningar og ályktanir út frá framsettri tölfræði.

Burðarásinn í þessari ársskýrslu eru tölulegar upplýsingar um starfsemi embættis sýslumannsins á Akranesi og samanburður á settum markmiðum í langtímaáætlun og árangri.

Stjórnsýsluumdæmi sýslumannsins á Akranesi er sveitarfélagið Akraneskaupstaður. Íbúafjöldi sveitarfélagsins var 1. desember 2003 var 5598 íbúar og er um smávægilega fjölgun íbúa að ræða á milli ára. Íbúatala umdæmisins hefur verið að síga upp á við þegar litið er til talna síðustu ára þannig að 1. desember 1996 voru íbúar 5.074, 1. desember 1997 voru íbúar 5.127, 1. desember 1999 voru íbúar 5.342, 1. desember 2000 voru íbúar 5420, 1. desember 2001 voru íbúar 5517 og 1. desember 2002 voru íbúar 5590. Við fjölgun íbúa má búast við aukningu í málafjölda embættisins. Þar fyrir utan var byggt nokkuð af nýju íbúðarhúsnæði í umdæminu sem eykur möguleikana á íbúafjölgun til lengri tíma litið auk þess sem skipulag og gatnagerð á vegum sveitarfélagsins í nýjum hverfum gera ráð fyrir áframhaldandi framkvæmdum.

II. HLUTVERK SÝSLUMANNSINS Á AKRANESI OG VERKEFNI.

Sýslumaðurinn á Akranesi fer með stjórnsýslu ríkisins í umdæminu eftir því sem lög og reglugerðir mæla fyrir um sjá einkum lög um framkvæmdarvald ríkisins í héraði nr. 92/1989 sbr. lög nr. 15/1998. Aðalviðfangsefni embættisins greinist í tvennt: Annarsvegar löggæsla ásamt meðferð ákærvaldins að því marki sem það fellur ekki undir ríkissaksóknara og hinsvegar almenn umboðsstörf svo sem þinglýsingar, aðfarargerðir, nauðungasölur, sífjamál, meðferð dánarbúa, yfirlögráð, lögskráningar, útgáfa á ýmsum leyfum og skírteinum, verkefni á grundvelli stjórnsýslu og upplýsingalaga, lögbókandagerðir, utankjörfundaratkvæðagreiðslur og önnur verkefni ótalin. Þá hefur sýslumaður með höndum innheimtu á tekjum ríkissjóðs í umdæminu að því leiti sem hún er ekki falin öðrum. Sýslumaður fer einnig með tollstjórn og umboð fyrir Tryggingastofnun ríkisins á sviði almannatrygginga.

Eins og fram hefur komið eru verkefni sýslumanna eru bundin í lögum. Tilfærsla verkefna til og frá embættinu er því háð afstöðu löggjafans. Síðustu ár hefur tilhneigingin verið sú að auka verkefni embættanna og má þar nefna ákærvald í málaflökkum sem ríkissaksóknari átti áður ákærvald í, úrskurðir á sviði barnaréttar, ákvarðanir yfirlögráðanda, starfsmannaráðningar og kjaramálefni þ. m. t. stofnanasamningar skv. aðlögunarnefndarsamningum. Útgáfa vegabréfa og ökuskríteina hefur verið færð frá embættinu til Útlendingaeftirlitsins og Ríkislögreglustjórans en viðtaka umsókna og innfærsla þeirra í viðkomandi tölvukerfi er enn í höndum embættisins. Útgáfa vínveitingarleyfa var með tilkomu nýrra áfengislaga færð frá embættunum til sveitarstjórna en eftirlit með vínveitingarhúsum var fært frá sérstökum eftirlitsmönnum til lögreglu auk þess sem sýslumenn vista bankaábyrgðir vegna starfsemi áfengisveitingahúsa.

Á árinu 2003 var embættinu úthlutað því verkefni til reynslu að vera vottunaraðili vegna rafrænna undirskrifa. Nokkrar umsóknir bárust og forvitnilegt að sjá hver framtíðin verður í þessum málum. Sýslumaður sótti fund í lok ársins þar sem verið var að velta upp möguleikum á þessu sviði. Einnig var útgáfa afsláttarskríteina flutt til almannatryggingaumboða sýslumanna í lok ársins 2003 og hefur afgreiðslu umboðsins fjölgað verulega við það.

Allnokkur umræða var á árinu 2003 um endurskoðun skipan löggæslumála í landinu og var skipaður vinnuhópur af hálfu ráðuneytisins haustið 2003 til að leggja fram tillögur til breytingar á skipun löggæslumála í landinu. Í ræðu ráðherra dómsmála á aðalfundi Sýslumannafélags Íslands í október 2003 kom fram að ekki stæði til að fækka sýslumönnum í landinu en ekki þyrftu allir sýslumenn að vera lögreglustjórar. Í árslok 2003 voru ekki komnar fram tillögur frá vinnuhópnum.

III. ÞRÓUN BYGGÐAR OG ATVINNUMÁL.

Í langtímaáætlun embættisins 2000-2003 var lýst ákveðinni þróun á byggðar- og atvinnumálum sem framundan var í kaupstaðnum. Stækkun álversins á Grundartanga hafði í för með sér fjölgun starfa sem leiddi til fjölgunar íbúa á Akranesi en stækkunin var gerð á árunum 1998 og 1999 og áhrif hennar að mati undirritaðs að fullu komin fram á árinu 2002. Stækkun sú var úr 60.000 tonnum í 90.000 en fyrirhuguð er enn meiri stækkun í framtíðinni þ.e. úr 90.000 tonnum upp í 180.000 tonn. Í árslok ársins 2003 lá fyrir að Norðurál hafði náð samningum um orkukaup til stækkunar á verksmiðjunni en auk þess voru komin fram áform um byggingu rafskautaverksmiðju við Katanes sem sem mun leiða af sér fleiri atvinnutækifæri á Vesturlandi. Önnur atvinnustarfsemi er tiltölulega stöðug og ekki hefur orðið veruleg breyting þar á þrátt fyrir kröfu um hagræðinu og arðsemi af atvinnutækifærum. Í lok ársins 2003 eignaðist Grandi hf í Reykjavík meirihluta í útgerðarfélaginu Haraldur Böðvarson hf á Akranesi. Ekki er ljóst hvaða áform hinir nýju eigendur um framtíðarskipan útgerðarmála í umdæminu en það sem af er verður ekki séð að tilfærsla verði á vinnu úr umdæminu vegna þessa.

Nokkuð hefur hægt á þenslu í fasteignamarkaði sem og uppbyggingu nýrra fasteigna á árinu 2003. Á árinu 2002 hófst uppbygging í Flatahverfi og var veruleg ásókn í upphafi í lóðir þar en framkvæmdir urðu ekki eins hraðar eins við byggingu eigna við Ásabraut þar á undan 2002. Framboð lóða í sveitafélaginu er nú komin í jafnvægi eftir meiri eftirspurn en framboði. Er nú nokkuð um lausar lóðir tilbúnar til framkvæmda. Reikna má með að fjölgun íbúa á Akranesi verði aðeins meiri á árinu 2004 heldur en á árinu 2003.

IV. HÚSNÆÐI OG BÚNAÐUR.

Embættið hefur til afnota hluta af tveimur fasteignum, annarsvegar hluti hússins nr. 16-18 við Stillholt fyrir aðalskrifstofu og hinsvegar hluti hússins nr. 13 við Þjóðbraut fyrir lögreglustöð. Báðir fasteignahlutarnir eru í eigu Fasteigna ríkissjóðs og leigir embættið af þeirri stofnun fasteignirnar. Viðhald fasteignana er því á hendi Fasteigna ríkissjóðs en þar sem húsnæðið er tiltölulega nýlegt þá er enn ekki komin veruleg viðhaldsþörf á það.

Meðal annars vegna umboðs embættisins fyrir almannatryggingar þarf aðgengi fatlaðra að aðalskrifstofu að vera gott. Aðgengi þeirra hefur verið bætt á síðustu árum og eru 2 bílastæði sérmerkt fyrir fatlaða næst inngangi hússins. Afliðandi kantur er af bílastæðunum og upp á gangstétt fyrir framan húsið. Lyfta er í húsinu en einna helst má setja út á hurð út á sameignina sem faratálmi fyrir fatlaða. Óskað hefur verið eftir úrbótum á aðgengi fatlaðra að húsnæðinu árlega frá árinu 2001.

Rúmt er um starfsemina og skrifstofubúnaður tiltölulega nýlegur. Tölvur eru frá árinu 1998 og var farið af stað með endurnýjun búnaðar í lok ársins 2003 af samstarfshópi um upplýsingakerfi sýslumanna þannig að allar tölvur á embættinu verða endurnýjaðar og hluti af prenturum einnig. Tvær ljósritunarvélar eru á aðalskrifstofu sem keyptar voru á árunum 1999 og 2000 og hefur ending þeirra verið góð. Ekki þurftir að endurnýja ljósritunarvélar né faxtæki embættisins á árinu en nokkur kostnaður af viðhaldi er komin á tækin enda farin að eldast (3-4 ára.).

Við kaup á skrifstofubúnaði hefur þess verið gætt að framleiðandi þeirra hafi viðurkennda umhverfissvottun og að búnaðurinn hafi hátt endurnýtingarhlutfall í samræmi við umhverfisstefnu ríkisins. Rammasamningar ríkiskaupa við birgja hafa verið virtir við innkaup á embættið á árinu 2003.

V. STARFSMENN.

Á árinu 2003 voru starfsmenn embættisins 25. Skiptust þeir þannig að á skrifstofu störfuðu 11 starfsmenn í 11 stöðugildum og við löggæslu störfuðu 12 starfsmenn í 11 stöðugildum en að auki er starfa tvær konur í hlutastarfi við ræstingar á embættinu. Á árinu var loks ráðinn annar löglærður fulltrúi en sú staða hafði ekki verið mönnum frá árinu 1997. Einn af lögreglumönnum við embættið var settur á dagvaktir skv. beiðni hans en til þess stendur réttur hans eftir að hafa náð 55 ára aldri að vera undanþeginn næturvöktum. Honum hafa verið falin sérverkefni á sviði boðunar og birtinga ýmiskonar. Allir lögreglumenn sem fastráðnir eru við embættið hafa lokið námi frá Lögregluskóla ríkisins og hefur þar með náðst það markmið sem sett var fram í langtímaáætlun.

Starfsmannastefna embættisins er meðal annars fólgin í því að embættið gerir kröfur til starfsmanna sinna, jafnt sem stjórnenda, um heiðaleika, þjónustulund, vandvirkni, skilvirki og samræmi í vinnubrögðum. Embættið kemur á móti fram við starfsmenn sína af hreinskilni, með virðingu og sanngirni.

Þessi atriði er erfitt að mæla í öðru en viðhorfum fólks til embættisins og starfsmannaveltu. Kvartanir vegna ófullnægjandi þjónustu voru innan við 10 á árinu 2003 sem er svipað og árið á undan.

Nauðsynlegt er að starfsfólk fái tækifæri til þjálfunar og endurmenntunar, sérstaklega á sviði tölvumála. Lögregluskóli ríkisins og ríkisbókhald, ásamt námskeiðum fyrir starfsfólk í SFR hafa staðið fyrir slíkri endurmenntun með allgóðum árangri. Við fyrirhugaða innleiðingu á Oracle kerfi í bókhalds og mannauðskerfi hefur verið hrundið af stað námskeiðum til að kenna starfsmönnum á hinn nýja hugbúnað. Af allt öðrum toga var ákveðið að kanna áhuga starfsmanna á

fyrstu hjálpar námskeiðum á vegum Rauða krossins vegna tveggja tilvika þar sem viðskiptavinir fengu aðsvif í afgreiðslusal embættisins. Áhugi reyndist vera fyrir hendi hjá flestum starfsmönnum og verður þeim námskeiðum hrundið í framkvæmd á árinu 2004.

Á árinu 2002 var ákveðið að huga að heilsuvernd starfsmanna og fengnar hjúkrunarkonur frá Saga Spa til að framkvæma heilsufarsskoðun á starfsfólkinu og bjóða því upp á bóluefni við influensu. Tekin var stutt heilsufarsskýrsla í upphafi af hverjum og einum og niðurstöður skoðunar voru skráðar. Framtíkið mæltist vel fyrir og nánast allir starfsmenn embættisins tóku þátt. Í kjölfarið var lagt fyrir starfsfólk lögreglu skoðunarkönnun um heilsufarsmálefni og áfallahjálp sem leiddi til úrbóta. Framhald var á heilsuvernd starfsmanna á árinu 2003 þannig að sömu hjúkrunarfræðingar komu til að fylgja eftir heilsueftirliti ársins á undan og höfðu þá til hliðsjónar niðurstöður af eftirliti árið á undan. Kannað var hvernig til hafði tekist. Þátttaka var jafngóð og árið á undan og er ljóst að þessi þáttur er kominn til að vera. Þrýstingur hefur aukist á yfirmenn stofnana að láta sig varða um heilsuvernd og líkamsrækt starfsmanna sinna.

Ljóst er að við gerð langtímaáætlunar á þessu ári fyrir næstu ár verður mótuð stefna í heilsuverndarmálum starfsmanna og eftir atvikum í líkamsræktarmálum líka hugsanlega með einhverri kostnaðarpáttöku af hálfu embættisins.

VI. UPPLÝSINGAMIÐLUN.

Til þess að allir starfsmenn embættisins vinni að sameiginlegum markmiðum þurfa þeir að vita hvernig staðan er hverju sinni. Samkvæmt langtímaáætlun var stefnt að reglulegum fundum starfsmanna til þess að auka upplýsingaflæðið.

Reglulegir fundir hafa ekki komist á á árinu 2003 heldur hefur verið fundað með starfsmönnum um tilfallandi málefni og almennt eftir því sem ástæða hefur verið til. Samgangur undir og yfirmanna er mikill og málin útkjád yfirleitt um leið og þau koma upp á minna formbundinn hátt en með fundum. Samskipti sýslumann við starfsmenn á aðalskrifstofu eru dagleg en samskipti við yfirlögregluþjón eru að minnsta kosti einu sinni á dag. Nokkurt óhagræði er af þeirri tilhögun að embættið er rekið á tveimur stöðum í bænum. Yfirlögregluþjónn hefur komið á reglulegum varðstjórafundum og fundum með öllum lögreglumönnum. Að auki var haldinn dagfundur með yfirmönnum lögreglu í desember til þess að marka starfseminni stefnu til framtíðar. Er fundarmálum lögreglu vel fyrir komið af yfirlögregluþjóni og komin í gott horf.

VII. SAMSTARF VIÐ ÖNNUR EMBÆTTI.

Embætti sýslumannsins á Akranesi hefur átt samstarf við lögregluembættin á Vesturlandi og í Reykjavík um löggæsluverkefni í og við umdæmi lögreglunnar á Akranesi.

Á árinu 2002 var öflugt samstarf milli lögregluliðana á Vesturlandi sérstaklega á sviði umferðarlöggæslu á grundvelli sértækra fyrirmæla af hálfu ríkislögreglustjórans. Ekki var slíkum fyrirmælum fyrir að fara og dróst skipulagt samstarfi því saman á árinu 2003. Engu að síður er samstarf á milli embættanna þannig að yfirlögregluþjónar hafa sammælt um aðgerðir í tengslum við afmörkuð mál auk þess sem lögreglan á Akranesi fer í umferðareftirlit á þjóðvegum nærri bænum þegar rólegt er á Akranesi.

Í fíkniefnamálum hefur embættið haft samstarf við lögregluna í Reykjavík, fíkniefnadeild og fengnir þaðan bæði menn og hundar til aðstoðar við fíkniefnaleit. Samráð hefur verið haft við lögregluna í Borgarnesi varðandi fíkniefnamál á svæðinu en ljóst er að sömu aðilar koma við sögu í báðum umdæmum. Aðgengi að upplýsingum á báðum stöðum hefur batnað með tímanum. Teknar hafa verið upp nýjungar við rannsóknir fíkniefnamála sem leitt hefur til þess að stærri mál hafa verið upplýst og meira haldlagt af fíkniefnum. Embættið mun áfram leggja sitt af mörkum til að styðja við þróun samstarfs við lögregluliðin í landinu.

VIII. JAFNRÉTTISMÁL.

Samkvæmt langtímaáætlun var stefnt er að því að starfsemi embættisins henti jafnt konum sem körlum og stefnt er að jafnri stöðu kynjanna í hvívetna. Æskilegt er að til starfa við embættið veljist jafnt konur sem karlar. Á aðalskrifstofu starfa 12 starfsmenn, þar með talið við ræstingar, en þar af eru 10 konur. Á lögreglustöðinni starfa 13 starfsmenn en þar af eru 2 konur. Af 12 lögreglumönnum sem starfa við embættið er 1 kona. Þess ber þó að geta að ein kona starfaði í sumarafleysingu innan lögreglunnar á Akranesi. Engin kona sótti um lausa stöðu lögreglumanns við embættið á árinu 2003.

Eins og áður sagði þá hafa litlar mannabreytingar orðið á árinu 2003 og kynjahlutfall er það sama og verið hefur frá 1999.

Embættið mun áfram starfa að þessum málum í samræmi við þá stefnumörkun sem fram kemur í langtímaáætlun embættisins og skýrslu nefndar um bættu stöðu kvenna innan lögreglunnar til dómsmálaráðuneytisins 1997.

IX. UMHVERFISMÁL.

Í febrúar 1997 voru samþykktar í ríkisstjórn tillögur umhverfisráðherra um umhverfisstefnu í ríkisrekstri í samræmi við samþykktir Efnahags- og framfarastofnunar OECD frá mars 1996. Embættið setti sér það markmið í langtímaáætlun að leitast við að fylgja tillögunum með því að móta heildarumhverfisstefnu varðandi pappírsmarkað, umbúðarnotkun, endurnýtingu.

Endurnýting er verulega háð stefnu sveitarfélagsins í flokkun á úrgangi og möguleikum á endurnýtingu sem þau bjóða upp á. Sú breyting varð á árinu 2000 að sorp frá Akraneskaupstað er ekki lengur flutt til Sorpu heldur er það urðað í Fíflholti í Borgarfjarðarbyggð. Færri möguleikar eru því til endurvinnslu á sorpi eins og staðan er nú án verulegs tilkostnaðar. Pappi er fluttur í safngáma á pappa en ekki er boðið upp á endurvinnslu skrifstofupappírs. Miðað við hversu lítið magn fellur til af pappír við embættið er ekki talið svara kostnaði að koma honum á Reykjavíkursvæðið til endurvinnslu og verður því pappírnum áfram komið í almenna sorpgáma eftir að hafa farið í gegnum pappírstætara. Ef nýir möguleikar opnast á endurvinnslu verða þeir möguleikar kannaðir.

Á árinu 2003 var farið eftir þeirri stefnu sem boðuð er um umhverfissvæn innkaup sem umhverfisráðuneytið boðaði til og var t.d. leitað eftir upplýsingum um umhverfissvottun við kaup á skrifstofuvélum og endurnýtingarhlutfall.

X. REKSTRARKOSTNAÐUR.

Embætti sýslumannsins var Akranesi áður rekið með umtalsverðum fjárlagahalla um margra ára skeið fram til ársins 2000. Eftir það fékkst leiðrétting á fjárlagaramma embættisins sem hefur verið innan fjárlagarammans eftir það. Á árinu 2001 var sett saman metnaðarfull rekstraráætlun sem átti að endurspegla markmiðasetningu í rekstri embættisins en sú rekstraráætlun átti að snúa frá þeirri þróun undanfarinna ára á þá leið að frávik voru veruleg.

Hér að neðan er gerð grein fyrir rekstrarkostnaði embættisins frá 1996 talið í milljónum króna:

1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
78.3	82.5	98.1	99.5	99.3	107.1	129.2	137,4

Hækkanir á milli árána 2001 og 2002 skýrist fyrst og fremst af nýjum kjarasamningum á milli fjármálaráðherra og Landssambands lögreglumanna sem fólu í sér rúmlega 14% meðaltalshækkun launa auk uppgjörs á svokölluðum endurskoðunarákvæðum. Að auki urðu nokkrar hækkanir á launum starfsmanna í SFR t.d. svokallaðir láglaunapottar komu til úthlutunar á árinu sem fólu í sér tveggja flokka launahækkanir starfsmanna SFR í starfaflokki A og B. Einnig varð af nokkur kostnaður við starfslok yfirlögregluþjóns vegna uppsafnaðs orlofs og veikinda. Hækkun á milli árána 2002 og 2003 skýrist af hækkunum skv. kjarasamningum og fjölgun starfsmanna við embættið þ.e. ein staða löglærðs fulltrúa og lögregluþjónn á dagvöktum.

Fjárlagahalla fram til ársins 2000 er ekki lengur fyrir að fara. Fjárheimildir embættisins voru endurskoðaðar á árinu 1999 þannig að nýr grunnur var ákvarðaður í fjárlögum fyrir árið 2000. Embættið hefur frá þeim tíma verið rekið innan fjárheimilda. Fjárheimildir embættisins eru nú svipaðar og fjárheimildir embætta af sömu stærð.

Reksráætlun embættisins fyrir árið 2003 stóðst að meginhluta til. Samkvæmt rekstraráætlun var heildarkostnaður áætlaður kr. 137.638 þúsund,- en varð kr. 137.466,- samkvæmt uppgjöri ársins 2003. Frávik frá rekstraráætlun var því innan við 1% sem verður að teljast góður árangur eða kr. 172.000,- í rekstrarafgang.

Og loks er í þessum kafla skýrslunnar yfirlit yfir rekstrarkostnað embættisins árin 2002 og 2003 og áætlun fyrir árið 2004, annars vegar fyrir embættið í heild og hins vegar skipt niður á yfirstjórn og löggæslu.

Embættið í heild:

Fjárhæðir í millj.kr.	Raun. 2002	Raun. 2003	Áætlun 2004
Laun	111,982	117,795	126,250
Önnur rekstrargjöld	17,877	20,273	19,995
Eignakaup	1,373	1,451	1,130
Sértekjur til frádráttar	-2,002	-2,053	-1,800
Mismunur	129,230	137,466	145,575

Yfirstjórn:

Fjárhæðir í millj.kr.	Raun. 2002	Raun. 2003	Áætlun 2004
Laun	38.847	43,832	50,010
Önnur rekstrargjöld	7,358	7,905	8,575
Eignakaup	0,708	1,101	0,700
Sértekjur til frádráttar	-0,286	0,271	-0,100
Mismunur	46,627	52,567	59,185

Löggæsla:

Fjárhæðir í millj.kr.	Raun. 2002	Raun. 2003	Áætlun 2004
Laun	73,136	73,963	76,240
Önnur rekstrargjöld	10,524	12,370	11,420
Eignakaup	0,666	0,350	0,430
Sértekjur til frádráttar	-1,717	-1,783	-1,700
Mismunur	82,609	84,900	86,390

XI. STARFSEMIN.

XI.1. Leiðarljós.

Embættið hefur sett sér eftirgreind megin sjónarmið að leiðarljósi í starfsemi sinni:

1. Embættið mun eftir bestu getu leitast við að uppfylla lagaskyldu og önnur fyrirmæli sem um starfsemina gilda.
2. Embættið mun leggja áherslu á að veita þeim aðilum sem til þess leita góða og árangursríka þjónustu á eins skjótvirknan hátt og kostur er.
3. Embættið mun haga rekstri á sem hagkvæmastan hátt.

XI.2. Meginmarkmið.

Í samræmi við framgreind megin sjónarmið sem höfð eru að leiðarljósi hefur embættið sett sér eftirfarandi meginmarkmið.

1. Að tileinka sér þau vinnubrögð og notkun þeirrar tækni sem best er til þess fallin að viðhalda og auka skilvirkni í starfi.
2. Að gæta almannaöryggis og halda uppi lögum og reglu.
3. Að stemma stigum við afbrotum og umferðarslysum með öflugu forvarnar- og eftirlitsstarfi.
4. Að vinna að uppljóstrun afbrota.
5. Að leggja áherslu á að veita þeim aðilum sem til embættisins leita góða þjónustu.
6. Að leggja áherslu á að úrlausnir mála gangi sem hraðast.
7. Að innheimta tekna ríkissjóðs verði sem skilvirkust.
8. Að embættið verði rekið á sem hagkvæmstan hátt og innan marka fjárheimilda.
9. Að móta starfsmannastefnu innan embættisins.

XI.3. Deilimarkmið.

Deilimarkmiðin eru sett fram á grundvelli meginmarkmiða. Deilimarkmiðið skal uppfylla þær skyldur að vera mælanlegt takmark sem lýsir lokaárangri tiltekins verkefnis eða þjónustu innan ákveðinna tímamarka.

Deilimarkmið 1.

Innfærsla á þinglýsingarhluta í Landskrá fasteigna.

Í langtímaáætlun embættisins var sett fram sem markmið að færa þinglýsingar á fasteignum í umdæminu inn á tölvur þannig:

Fyrir árslok 2000 verði lokið við að færa 25% fasteigna í þinglýsingarhlutann.

Fyrir árslok 2001 verði lokið við að færa 50% fasteigna í þinglýsingarhlutann.

Fyrir árslok 2002 verði lokið við að færa 75% fasteigna í þinglýsingarhlutann.

Fyrir árslok 2003 verði lokið við að færa 100% fasteigna í þinglýsingarhlutann þ.m.t. svokölluðum vandræðaeignum þar sem þinglýsingum og stofnskrá ber ekki saman.

Embættið hóf skráningu á fasteignum inn í Landskrá fasteigna síðar en til stóð eða í mars á árinu 2001. Deilimarkmið um að fyrir árslok árið 2000 væri búið að færa inn 25% eigna náðist því ekki. Á árinu 2001 voru færðar inn og yfirfarnar um 75% fasteigna í umdæminu sem er árangur langt umfram áætlanir. Fyrir vikið hefur þjónusta embættisins batnað þar sem veðbókarvottorð eru afgreidd jafnóðum og þau eru pöntuð ef um tölvufærða eign er að ræða. Á árinu 2002 var haldið áfram á sömu braut og var nánast lokið að færa inn allar þær eignir á árinu sem mögulegt var án

lagfæringa. Það sem eftir stóð voru svokallaðar misræmiseignir þar sem þinglýsingarabók embættisins samræmdest ekki að fullu skráningu fasteigna í fasteignamati. Á árinu 2002 var hafist handa við að samræma þessar tvær skrár með samvinnu við umdæmisskrifstofu Fasteignamats ríkisins og byggingafulltrúa Akraneskaupstaðar enda stefnt að 100% innfærslu þinglýsingabóka í Landskrá fasteigna. Þeirri vinnu var síðan haldið áfram á árinu 2003 og náðist verulegur árangur í skráninga misræmiseigna sem hafði í för með sér fjölda leiðrétting auk þess sem fjöldi innfærðra eigna jókst og var í árslok yfir 90%. Allar nýjar eignir sem stofnaðar eru í umdæminu eru stofnaðar í Landskrá fasteigna án viðkomu á svokölluðum þinglýsingarspjöldum og má með sanni segja að innfærslu þinglýsingabóka í kerfið sé nú nánast lokið.

Deilimarkmið 2

Bætt innheimta opinberra gjalda.

Í langtímaáætlun embættisins var stefnt að því að bæta almennt innheimtu allra opinberra gjalda. Til einföldunar voru valin þrjú deilimarkmið sem töldust vera lýsandi fyrir meginmarkmiðið. Tölur í meðfylgjandi töflu voru prósentuhlutfall af álögðu innheimtu fé. Í öllum tilvikum skyldi miðað stöðuna 1. janúar árið eftir álagningarárið og eingöngu tekin þau gjöld sem álögð voru á árinu fyrir mælinguna. Mæling á árangri innheimtunnar í landinu er mæld reglulega af þjónustudeild Tollstjórans í Reykjavík. Þess ber að geta að innheimta á virðisaukaskatti dalaði nokkuð á milli árána 1999 og 2000 vegna nýrra reglna um áætlanir á þá virðisaukaskattskylda aðila sem ekki hafa skilað framtali.

Fallið er frá ofangreindu markmiði þar sem breytingar urðu á skattaumhverfinu, þ.e. stórauknar áætlanir skatta þ.m.t. virðisaukaskatts auk breytinga á álagningu og gjalddögum opinberra gjalda gerði það að verkum að samanburðurinn gekk ekki eftir. Til þess að hafa þó markmið á þessu sviði var ákveðið að fylgjast vel með yfirlitum þeim sem Tollstjórinn í Reykjavík gefur út yfir innheimtuárangur og þess gætt að innheimtuárangur embættisins væri yfir meðaltalsinnheimtuárangri. Það markmið hefur gengið eftir.

Á árinu 2000 var lögð áhersla á kaupgreiðendamerkingar í tengslum við innheimtu opinberra gjalda og regluleg útsending innheimtubrifa. Á árinu 2001 var lögð áhersla á að setja samninga um greiðsludreifingu inn í nýja vanskilakerfi TBR í formi greiðsluáætlana sem er skriflegur samningur. Sama ár voru sendir greiðsluseðlar vegna opinberra gjalda sem var nýbreytni auk þess sem farið var að senda innheimtubríf miðlægt frá ríkisbókhaldi í tengslum við samræmdar innheimtuaðgerðir á landinu. Nýtt verklag var tekið upp í tengslum við tilkynningar til skattrannsóknarstjóra sem miðast við að senda tilkynningar fyrr til þeirrar stofnunar vegna vanskila á vörslusköttum. Útsendum greiðsluseðlum fækkaði á árinu 2002 frá árinu á undan sem bendir til þess að færri skuldi á árinu 2002 heldur en á árinu 2001. Þeim fækkaði síðan enn frekar á áinu 2003 þannig að sú jákvæða þróun hefur haldið áfram.

Deilimarkmið 3

Símenntun starfsmanna.

Markmiðið var að 80% starfsmanna embættisins í SFR færu á á símenntunarnámskeið SFR og Sýslumannafélagsins 1. hluta á árunum 2000 og 2001.

Árangurinn af þessu markmiði var sá að allir starfsmenn SFR á embættinu fóru á umrætt námskeið og luku námi á vordögum 2001. Námið gaf rétt til eins flokks launahækkunar samkvæmt stofnanasamnings á milli sýslumanna og SFR sem jók aðeins launakostnað embættisins. Á árinu 2002 voru haldin nokkur námskeið sem þó voru ekki launatengd og voru starfsmenn hvattir til þátttöku á námskeiðum er nýttust í starfi þeirra. Að auki voru í gangi svokölluð Rekspalarnámskeið sem gáfu rétt til launahækkana. Á árinu 2003 fóru í gang viðræður við SFR á grundvelli stofnanasamnings varðandi lokaáfangann í símenntunarmálum sem markaður var í upphafi. Ofangreint námskeiðsform þótti ekki vera nægjanlega markvisst fyrir alla starfsmenn embættanna og lagt var til að námsáætlanir væru sniðnar að hverjum starfsmanni og þörfum hans í stað þess að leggja sömu menntun fyrir alla starfsmennina.

Deilimarkmið 4

Aukinn málshraði opinberra mála að lokinni rannsókn hjá lögreglu.

Markmiðið var að öll mál frá lögreglu á árunum 2001 - 2003 fengju víðeigandi afgreiðslu innan tveggja vikna frá því að þau koma frá lögreglu til afgreiðslu sýslumanns. Afraksturinn var mældur út frá málaskrá lögreglunnar. Málin eru skráð til afgreiðslu sýslumanns þegar rannsókn er lokið og eins er afgreiðsla þeirra hjá sýslumanni skráð um leið og hún er ákveðin.

Í tengslum við ofangreint deilimarkmið var breytt forgangsöröðun sýslumanns þannig að opinber mál yrðu afgreidd eins fljótt og verði mætti eftir að rannsókn er lokið auk þess sem gerðar voru ráðstafanir við útgáfu sektarboða á meðan að sýslumaður tók sumarfrí. Af könnun í málaskrá er ljóst að markmiðið hefur náðst í um 80% tilvika en nokkuð skortir á að málin berist sýslumanni jafnharðan og þau eru skráð á hann til afgreiðslu frá lögreglu.

Með fyrirmælum 5/2002 ákvað ríkissaksóknari hámarkstíma málsmeðferðar í líkamsárásarmálum. Á fyrsta yfirliti embættisins eftir útgáfu fyrirmælanna kom fram að rannsóknartími var í flestum málum innan við 50 dagar og eftir að mál var skráð til afgreiðslu hjá sýslumanni voru flest málin afgreidd innan 10 daga en öll voru afgreidd innan 20 daga sbr. skýrsla til ríkissaksóknara dags. 23/1 2003. Málin voru því afgreidd í samræmi við verklag ríkissaksóknara. Einnig ber þess að geta að á árinu voru gefnar út leiðbeiningar af hálfu ríkissaksóknara um meðferð nauðgunarmála sem kynnt var lögreglufulltrúa embættisins til eftirbreytni. Á árinu 2003 var gert enn betur og flest mál voru afgreidd hjá sýslumanni innan 10 daga frá því að rannsókn lögreglu lauk. Ennfremur voru flest líkamsárásamálanna afgreidd hjá lögreglu innan 50 daga frá því að kæra barst.

Ávinningurinn er að mál dragast ekki úr hófi og borgarinn fær niðurstöðu innan hæfilegs tíma í þeim málum sem hann varðar. Málin fá skilvirka afgreiðslu, ekki myndast flöskuhálsar í afgreiðslum þeirra og uppsöfnun mála er ekki fyrir að fara. Að auki hefur það meiri varnaðaráhrif ef refsað er fljótlega eftir að hin refsiverða háttsemi var framin.

Deilimarkmið 5.

Forvarnastarf lögreglu við afbrotum barna.

Markmiðið var að lögreglan auki fræðslu í skólunum fyrir nemendur 8, 9. og 10. bekk um 1. klst á vetri á tímabilinu þannig að í lok tímabilsins standi fræðsla yfir í 3 klst á vetri.

Framkvæmdinni var þannig háttað að verkefnið var falið tveimur lögreglumönnum til framkvæmdar en annar þeirra hefur starfað við kennslu. Nálgun þeirra á verkefninu var byggð á svokölluðu DARE námsefni frá lögreglunni í Tallehasse í Flórída en það efni hlaut nafnið ÞOR hér á landi. Verkefnið byggir á að byggja upp sjálfsmynd einstaklings sem tekur sjálfstæðar ákvarðanir um eigin heilsu og gerir upp á milli þeirra tilboða sem hann stendur frammi fyrir.

Á árinu 2001 var unnið við verkefnið í samráði við skólaskrifstofu Akranesbæjar og börnin heimsótt af lögreglu í skólana á skólatíma. Lögð var áhersla á að byggja upp jákvætt samband á milli barnana og lögreglunnar. Ákveðið var að byrja á verkefninu í 5. bekk grunnskólans og fylgja börnunum síðan upp í gegnum skólakerfið. Stundarfjöldinn er 4 klst. á hverjum vetri en 2-3. klst. hjá eldri krökkunum. Námsefnið er komið inn í verkefni skólans og tekinn frá tími í skólunum til að sinna því. Haldið var áfram á sömu braut á árunum 2002 og 2003 með sama stundafjölda og ráðgert var í upphafi. Grillveisla var haldin um vorið í skógræktinni og sáu lögreglumenn um að veitingar og söng með krökkunum. Þor verkefnið var unnið samhliða þeirri grunnfræðslu í skólunum sem lögreglan hefur um skeið unnið að í tengslum við umferðarmál. Ofangreint deilimarkmið hefur því verið náð og ríflega það.

Ávinningurinn er margþættur en sem dæmi má nefna betri tengsl milli lögreglu og ungmenna, minni fíkniefnaneysla yngra fólks og fækkun annarra brota barna og ungmenna. Ljóst er þó að nokkur tími mun líða þar til árangur erfiðisins kemur fram þar sem verkefnið er rétt á öðru árinu og mótun verkefnisins á hegðun barnana kemur fram eftir því sem þau eldast. Verkefnið hefur mælst vel fyrir í umdæminu og foreldrar og skóli ánægð með framtakið.

Deilimarkmið 6

Skipurit embættisins, starfskipan, verkferlar og frammistöðumat.

Markmiðið var að setja upp heilstætt skipurit fyrir embættið á árinu 2000, skráðir yrðu verklýsingar fyrir hvern starfsmann á árinu 2001, útlistaðir yrðu verkferlar þeirra verkefna sem embættinu er falið að vinna úr á árinu 2002 og unnið yrði að tilhögun um frammistöðumats starfsmanna á árinu 2003.

Drög að skipuriti embættisins liggja fyrir en ekki fullfrágengin. Til eru eldri verklýsingar en á árinu 2003 var ekki farið í að skrifa upp verklýsingar eins og til stóð. Ástæðan er sú að ekki fannst nægilega gott form til þess að vinna út frá og eins lá ekki fyrir nægilega heilstæð stefna til þess að byggja á. Embættið mun þurfa að taka sig á í þessum efnunum og vinna betur í uppbyggingu starfsmannamála, þ.m.t. mótun starfsmannastefnu og launastefnu, starfslýsingar, frammistöðumöt og eftir atvikum starfsmannaviðtöl.

Kostnaður embættisins.

Markmiðið var að útgjöld embættisins yrðu innan fjárlagaheimilda á tímabilinu 2000 til og með árinu 2003 og að frávik frá rekstraráætlun yrðu innan við 2,0% á hverju ári.

Til að ná settu markmiði var lögð aukin vinna í undirbúning og gerð rekstraráætlana og teknar inn sem flestar forsendur er áhrif höfðu á útgjöldin til hækkunar og lækkunar. Rekstraráætlunin var endurskoðuð með tilliti til uppfærslu tvisvar á ári með hliðsjón af verðlags- og kjaraforsendum sem og fjárlagaheimildum en ekki þótti ástæða til að gera verulegar breytingar á upphaflegri áætlun. Árangurinn var mældur með samanburði rekstraráætlana og raunútgjalda í BÁR og með samanburði fjárheimilda og raunútgjalda í BÁR

Á árinu 2002 var embættið innan fjárheimilda og tók yfir áramót allnokkrar fjárhæðir í rekstrarafgang. Frávik frá rekstraráætlun ársins 2003 var innan við 1% hjá lögreglu og á aðalskrifstofu sem verður að teljast mjög góður árangur.

Ávinningurinn af deilimarkmiðinu er sá að rekstur embættisins er stöðugur út árið og embættið þarf ekki að grípa til sértækra aðhaldsaðgerðir á hluta árs sem bitna myndi á þjónustustiginu.

XII. TÖLFRÆÐI.

Í þessum kafla er að finna tölulegar upplýsingar um þinglýsingar, aðfarargerðir, nauðungarsölur, sífjamál, dánarbú, lögræðismál, lögbókandagerðir, almannatryggingar og leyfisveitingar.

Ekki eru í ársskýrslunni ýtarlegar upplýsingar um innheimtu ársins 2003 því réttara þykir að vísa til væntanlegrar samantektar tollstjórans í Reykjavík um innheimtu opinberra gjalda á árinu 2003 á öllu landinu þar sem upplýsingarnar eru brotnar upp á innheimtumenn og samanburður gerður á árangri á milli embætta. Slíkur samanburður gefur betri raunmynd af innheimtunni við embættið heldur en upptalning á innheimtu án samanburðar við önnur embætti.

Í G. kafla eru tölulegar upplýsingar um tollamál og í H. kafla tölulegar upplýsingar um lögreglu- og ákærvaldmálefni.

A.

Þinglýsingar.

Ár.	2002	2003	Mism.
Heildarfjöldi þinglýstra skjala.	2371	2919	+548
Skráning firma.	0	0	0

Þinglýsingum fækkaði á árinu 2001 en vegna aukningar á árinu 2002 á sviði nýbygginga og fasteignasölu jókst fjöldi þinglýstra skjala á milli árunna 2001 og 2002. Sú þróun hefur haldið áfram þannig að veruleg aukning á sér stað á milli árunna 2002 og 2003 þar sem þinglýsingum fjölgar um rúm 23% á milli ára. Þar sem töluvert er um nýbyggingar í umdæminu og fasteignasölu á eldra húsnæði má búast við að fjöldi þinglýstra skjala á árinu 2004 verði álfika og 2003 og jafnvel verði um nokkra aukningu að ræða.

B. Aðfarargerðir.

Ár.	2002	2003	Mism.
Nýjar beiðnir.	621	676	+ 55
Beiðnum alls lokið.	443	729	+286
Beiðnum ólokið 31/12	274	221	-53

Fjárnámsbeiðnum fjölgaði á milli árunna 2000 og 2001 um 198 beiðnir og sú þróun gengur ekki til baka heldur fjölgar beiðnum um 25 á milli ára 2001 og 2002. Og enn fjölgar beiðnum á milli árunna 2002 og 2003 um 55. Beiðnum fjölgar því áfram milli ára sem bendir til þess að versnandi efnahagur frá árinu 2001 hefur ekki gengið til baka á árinu 2002 og 2003 þar sem fjöldi aðfararbeiðna hækkar lítilega. Fjöldi ólokinna beiðna lækkar á milli ára sem bendir til þess að þrátt fyrir fjölgun beiðna þá hefur embættið undan og málin fá eðlilegan framgang þrátt fyrir aukningu.

C. Nauðungarsölur.

Fasteignir og skip:

Ár.	2002	2003	Mism.
Ný mál.	111	123	+12
Seldar eignir.	6	15	+9
Lokin mál.	94	124	+30
Ólokin mál.	37	36	-1

Lausafé:

Ár.	2002	2003	Mism.
Ný mál.	21	22	+ 1
Seldar eignir.	1	0	- 1
Lokin mál.	14	23	+ 9
Ólokin mál.	15	14	- 1

Á árinu 2001 vakti það nokkra athygli veður að uppboðum fjölgaði ekki að sama skapi og fjárnámum. Sú skýring var sett fram í ársskýrslunni 2001 að reynslan sýndi að verri efnahagur skilaði sér seinna inn í uppboðin heldur en fjárnámin. Vænta mætti fjölgunar uppboða á árinu 2002. Sú skýring gekk eftir því uppboðsmálum fjölgaði umtalsvert á árinu 2002 en athygli vakti að framhaldssölum fjölgaði ekki. Flest nauðungasölumál eru afturkölluð áður en komið er að framhaldsuppboði. Framhaldssalan er lokaúrræði sem gerðarbeiðendur draga jafnan við sig að beita eins og þeim er frekast unnt. Þróunin á árinu 2003 var fyrirsjáanleg þannig að framhaldsuppboðum fjölgaði verulega á árinu sem er eðlileg miðað við þróun mála í nauðungasölumálum og aðfarargerðum árin tvö á undan. Ljóst er af þessu að skuldsetning heimilanna er í fleiri tilvikum umfram greiðslugetu og ljóst að fjárhagur má við engum áföllum jafnvel í stöðugu efnahagsástandi eins og nú er. Þar sem búast má við nokkurri verðbólgu í tengslum við stóriðjuframkvæmdir í landinu sem ná eiga hámarki á seinni hluta ársins 2005 og á árinu 2006 er ljóst miðað við ofangreindar forsendur að búast má við gríðarlegri aukningu fjárnáma, uppboða og gjaldþrota hjá einstaklingum og fyrirtækjum ef ekki hægir á skuldsetningu og neyslu í landinu.

D.
Sifjamál, dánarbú, lögræðismál og lögbókandagerðir:

Skilnaðarmál:

Ár.	2002	2002	Mism.
Ný mál.	21	21	0
Alls til meðferðar.	22	24	+ 2
Afgreidd mál alls.	21	21	0
Óafgreidd um áramót.	1	3	+2

Hjónavígslur:

Ár.	2002	2003	Mism.
Hjónavígslur, samtals.	6	3	-3
Staðfest samvist.	0	0	0

Mál samkvæmt barnalögum:

1. Faðernis- og meðlagsmál:

Ár.	2002	2003	Mism.
Ný mál.	8	19	+11
Alls til meðferðar.	8	19	+ 11
Afgreidd mál alls.	8	17	+ 9
Óafgreidd um áramót.	0	2	+ 2

2. Almenn meðlagsmál:

Ár.	2002	2003	Mism.
Ný mál.	7	5	-2
Alls til meðferðar.	8	6	- 2
Afgreidd mál alls.	7	4	- 3
Óafgreidd um áramót.	1	2	+1

3. Forsjármál:

Ár.	2002	2003	Mism.
Ný mál.	22	20	- 2
Alls til meðferðar.	23	24	+ 1
Afgreidd mál alls.	23	22	- 1
Óafgreidd um áramót.	0	2	+ 2

4. Umgengnismál:

Ár.	2002	2003	Mism.
Ný mál.	10	11	+ 1
Alls til meðferðar.	12	13	+ 1
Afgreidd mál alls.	12	8	- 4
Óafgreidd um áramót.	0	5	+ 5

5. Mál skv. 13. gr. barnalaga (menntunarframlag):

Ár.	2002	2003	Mism.
Ný mál.	8	3	- 5
Alls til meðferðar.	8	3	- 5
Afgreidd mál alls.	8	2	- 6
Óafgreidd um áramót.	0	1	+ 1

6. Mál skv. 15. gr. barnalaga (framlag vegna fermingar o.fl.)

Ár.	2002	2003	Mism.
Ný mál.	9	8	- 1
Alls til meðferðar.	10	11	+ 1
Afgreidd mál alls.	10	9	- 1
Óafgreidd um áramót.	0	2	+ 2

Allnokkur fjölgun var í sífjamálum á árinu 2001 miðað við árið á undan. Á árinu 2002 gekk sú fjölgun til baka á nokkrum sviðum t.d. faðernismál og almenn meðlagsmál en aðrir málaflokkar stóðu í stað t.d skilnaðir. Faðernis- og meðlagsmálum fjölgaði síðan á árinu 2003. Sífjamál við embættið eru tiltölulega fá í tölfræðilegri merkingu sem þýðir að sveiflur í málafjölda eru verulagar við tilfærslu á fáum málum. Spurning er í hversu miklum mæli hægt er að draga ályktanir af tölfræði þess málaflokks. Jákvætt er hversu fá mál færast ólokin yfir áramót sem er vísbinding um að framvinda mála hjá embættinu sé með ágætum og að sífjamál hafi eðlilegan framgang innan embættisins. Þess ber að geta að á árinu 2003 var tölfræðiforsendum breytt þannig að nokkurt ósamræmi er á milli talna yfir ólokin mál á árinu 2002. Ljóst er að ársskýrsla ársins 2004 mun ekki verða háð þeim galla þar sem forsendur talningar á því ári verða þær sömu og á árinu 2003.

Dánarbú:

Ár.	2002	2003	Mism.
Ný mál.	27	39	+ 12
Alls til meðferðar.	38	45	+ 7
Afgreidd mál.	32	33	+ 1
Óafgreidd mál.	6	12	+ 6

Fjöldi dánarbúa dróst saman á árinu 2002 miðað við árin á undan en þá árið 2001 voru þau 38. Fjölgun þeirra á árinu 2003 vegur upp þá fækkun þannig að segja má að fjöldi dánarbúa á árinu 2003 sé svipaður árunum á undan ef árið 2002 er undanskilið.

Flestum dánarbúum lýkur með einkaskiptum og opinber skipti eru mjög fátíð.

Lögræðismál:

Ár.	2002	2003	Mism.
Skipanir lögráðamanna.	1	1	0
Niðurfelldar skipanir lögráðamanna.	0	0	0
Skipanir lögráðamanna ad hoc.	0	0	0

Fjármunir ómyndugra:

Ár.	2002	2003	Mism.
Ný mál.	10	9	- 1
Afgreidd mál alls.	10	9	- 1

Lögbókandagerðir:

Ár.	2002	2003	Mism.
Erfðaskrár.	6	2	- 4
Kaupmálar.	3	2	- 1
Önnur skjöl og gerðir.	1	0	- 1
Alls.	10	4	- 6
Skráðir kaupmálar.	3	2	- 1

E.
Almannatryggingar.

1. Úrskurðir vegna lífeyristrygginga.

Ár.	2002	2003	Mism.
Úrskurðir.	1950	1853	- 97

2. Greiðslur vegna lífeyristrygginga o.fl.

Ár.	2002	2003	Mism.
Greiðslur vegna lífeyristrygginga, kr.:	431.966.286	532.455.829	+ 100.489.543
Félagsleg aðstoð lífeyristrygginga, kr.:	177.383.006	201.725.457	+ 24.342.451
Slysatryggingar, kr.:	1.699.976	1.593.174	- 106.802
Samtals kr.:	611.049.268	735.774.460	+ 124.725.192

Fjölgun úrskurða á árinu 2001 miðað við árin á undan skýrðist af hinum svokallaða öryrkjadómi sem gerði það að verkum að gera þurfti fjölda leiðréttinga á ákvörðunum bóta og greiða þær leiðréttingar út til bótaþega. Á árinu 2002 var fjöldi úrskurða svipaður og á árinu 2000 þar sem sviptingar vegna öryrkjadómsins voru yfirstaðnar. Fjöldi úrskurða dróst síðan aðeins saman á árinu 2003 miðað við árið á undan og var í kringum meðaltal síðustu ára. Þrátt fyrir að fjöldi úrskurða sé í meðallagi þá hafa greiðslur vegna lífeyristrygginga og félagslegrar aðstoðar hækkað verulega á árinu 2003 umfram meðaltalshækkunir. Er ljóst að aðgerðir ríkisstjórnar á árinu 2003 til hækkunar á kjörum bótaþega koma fram í áþreifanlegum hækkunum á greiðslum til skjólstaðinga almannatrygginga í umdæminu.

F.
Leyfisveitingar.

Ökuskírteini:

Ár.	2002	2003	Mism.
Umsóknir um ökuskírteini.	586	668	+ 82
Útgefin æfingaaksturs- og leiðbeinandaleyfi.	108	0	- 108

Útgefnum ökuskírteinum fjölgaði á milli árána 2002 og 2003 en ekki er alveg ljóst hvað veldur þeirri fjölgun. Námskeið til aukinna ökuréttinda hafa verið nokkur í umdæminu á árinu 2003 en að auki geta viðskiptavinir utan umdæmis sótt um ökuskírteini hjá embættinu. Form á leyfum til æfingaaksturs breyttust á árinu þannig að nú eru ekki lengur gefin úr formleg æfingaleyfi heldur sett inn í akstursbók ökunema heimild til æfingaaksturs að sömu skilyrðum uppfylltum.

Vegabréf:

Ár.	2002	2003	Mism.
Vegabréf.	369	547	+ 178

Breytingar hafa verið gerðar á útliti vegabréfa sem leitt hafa af sér sveiflur í umsóknum enda ávallt nokkur hópur sem endurnýjar við breytt útlit vegabréfa þrátt fyrir að gildistími eldri vegabréfa sé ekki útrunninn.

Skotvopnaleyfi (ný leyfi):

Ár.	2002	2003	Mism.
Skotvopnaleyfi.	83	52	- 31

Fjölgun skotvopnaleyfa á árinu 2002 var tilkomin vegna átaks embættisins í námskeiðahaldi fyrir þá sem vilja öðlast skotvopnaleyfi. Lögreglan hélt 2 námskeið á árinu í góðri samvinnu við skotfélagið á Akranesi og fór aðsóknin að námskeiðunum langt fram úr væntingum. Umsækjendur af öllu Vesturlandi skráðu sig á námskeiðin. Á árinu 2003 var haldið úti námskeiði en aðsókn var minni þar sem uppsöfnuð þörf fyrir námskeið var afgreidd á árinu 2002. Námskeið munu nú verða færð til veiðistjóraembættisins vegna ákvörðunar ríkislögreglustjórans á árinu 2003.

Ýmis önnur leyfi:

Ár.	2002	2003	Mism.
Eiturleyfi.	1	1	0
Hótel.	0	0	0
Gistiskáli.	0	0	0
Gisting á einkaheimili.	0	0	0
Gistiheimili.	0	0	0
Kaffishús.	0	0	0
Veitingahús.	0	1	+ 1
Skemmtistaðir.	1	0	- 1
Veisluþjónusta, veitingaverslun.	0	0	0
Einkasalur, félagsheimili.	0	0	0
Útgefin iðju- og iðnaðarleyfi.	0	0	0
Útgefin verslunarleyfi.	0	0	0
Útgefin meistarábréf.	5	3	- 2
Útgefin sveinsbréf.	0	0	0
Leyfi fyrir aksturskeppni.	0	0	0
Skemmtanaleyfi, ársleyfi.	5	3	- 2
Útgefin sprengileyfi.	2	1	- 1
Leyfi til sinubruna.	0	0	0
Friðlýsing æðarvarps.	0	0	0

Atvinnuskírteini:

Ár.	2002	2003	Mism.
Skipstjórnarréttindi.	33	17	- 16
Vélstjórnarréttindi.	17	16	- 1

G. TOLLAMÁL.

Afgreiðslur:

Ár.	2002	2003	Mism.
Tollafgreiðslur.	273	215	- 58
Skipaafgreiðslur.	12	23	+ 11
Lögskráningar.	1166	svipað	0

Tollafgreiðslum fækkar þar sem á árinu 2001 var upp svokölluð SMT tækni sem gerir ráð fyrir aukningu í sjálfvirkri tollafgreiðslu miðlara en á móti kemur endurskoðunarþáttur tollstjóra sem er í þróun. Skýrslur sem stöðvast í kerfinu þarf eftir sem áður að afgreiða handvirkt. Á milli árana 2001 og 2002 fjölga þó skýrslum á nýjan leik sem bendir til aukins umfangs þessa verkefnis. Þeim afgreiðslum fækkar síðan aftur á árinu 2003 þar sem breytingin á árinu 2001 hefur færst í reglubundinn farveg og færri afgreiðslur stöðvast. Skipakomur erlendis frá fjölgaði á árinu 2003 miðað við fækkanir árin á undan. Skipakomurnar tengjast fyrst og fremst flutningum á hráefni í Sementsverksmiðjuna og flutningar á lýsi og mjöli frá fiskvinnslufyrirtækjunum. Fjölgunin nú kann að einhverju leyti að skýrast af breyttu hlutverki Sementsverksmiðjunnar við breytingu á eignaraðild hennar.

H. LÖGREGLU- OG ÁKÆRVALDSMÁLEFNI.

Ákærvald lögreglustjóra er trúlega sá málaflokkur sem mestum breytingum hefur tekið undanfarin ár og mest hefur vaxið að umfangi hjá embættum sýslumanna. Einnig hefur úrvinnsla upplýsinga um verkefni lögreglu og brot sem þar eru til afgreiðslu orðið auðveldari með færslu dagbókar og málaskrár lögreglu í tölvu. Það ætti að leiða til þess að stjórnun í lögreglu yrði markvissari. Að þessu samanlögðu má segja að mesta breyting á starfi sýslumanna hin síðari ár hafi orðið í lögreglu- og ákærvaldsmálum.

A. Lögregluskýrslur.

Ár.	2002	2003	Mism.
Fjöldi brota og verkefna skráðra í málaskrá.	1614	1726	+ 112

Hér er átt við öll skráð brot og verkefni í málum en ekki bara fjöldi mála. Um fjölgun á milli ára er að ræða sem bendir til atkvæðameiri löggæslu.

B. Sektarboð og sektargerðir.

Ár.	2002	2003	Mism.
Fjöldi sektarboða.	794	944	+ 150
Árituð sektarboð.	105	104	- 1
Fjöldi sektargerða.	35	59	+ 24
Alls:	934	1107	+ 173

Fjölgun hefur orðið á útgefnum sektarboðum sem bendir til aukins úthalds lögreglunnar á vegunum. Hluti af fjölgun mála skýrist af auknu eftirliti á þjóðvegum á Vesturlandi en auk þess hefur verið á tilteknum málaflokkum innanbæjar svo sem öryggisbeltanotkun og fleira. Draga má þá ályktun að löggæslan sé að standa sig betur í starfi með því að taka á fleiri málum.

C. Ákæru.

1. Ákæru.

Ár.	2002	2003	Mism.
Hegningarlagabrot.	18	12	- 6
Sérrefsilagabrot.	25	23	- 2
Alls.	43	35	- 8

Fjöldi ákæruskjala á árinu 2002 jókst miðað við árið á undan og er sú aukning að nokkru leyti í samræmi við aukinn málafjölda við embættið. Hvatt hefur verið til frumkvæðis lögreglumanna sem leitt hefur til þess að mál voru upplýst í meiri mæli en áður. Á árinu 2001 fækkaði ákærum nokkuð miðað við árið 2000 en hækkunin á árinu 2002 vó þá fækkun upp. Ákærum fækkar á árinu 2003 en ekki var um það að ræða að mál væru í bið. Má af þessu ætla að alvarlegum brotum fari fækkandi.

D.

Yfirlit yfir helstu brotaflokkanna og samanburður á fjölda brota milli árána 2002 – 2003.

1. Brot gegn valdstjórninni.

Ár.	2002	2003	Mism.
Ofbeldi gagnvart opinberum starfsmönnum.	1	0	- 1
Lögreglumenn, ofbeldi gagnvart lögreglumönnum.	1	0	- 1
Alls:	2	0	- 2

2. Skjalafals og fl.

Ár.	2002	2003	Mism.
Fölsun – Skjalafals.	0	3	+ 3
Skjöl, misnotkun skjala	0	0	0
Alls:	0	0	+ 3

3. Kynferðisbrot.

Ár.	2002	2003	Mism.
Nauðgun	1	0	- 1
Önnur kynferðisbrot.	13	4	- 9
Alls:	14	4	- 10

Á árinu 2002 varð veruleg fjölgun kynferðisbrota miðað við árin á undan. Eitt mál var sérstakt fyrir þær sakir að um var að ræða mörg brot sama aðila sem skekkti tölfræðina verulega. Þau mál er varða kynferðisbrot gagnvart börnum eru sett fremst í forgang og reynt með því eftir megni að stemma stigum við þess háttar brotastarfsemi. Fjölgun þessara mála var mikið áhyggjuefni í árslok 2002 enda brotastarfsemi af þessu tagi bæði auðleynd og mjög skaðleg þeim sem fyrir verður.

4. Manndráp og líkamsmeiðingar.

Ár.	2002	2003	Mism.
Manndráp af gáleysi.	0	0	0
Líkamsárás, 217. gr. hgl.	20	13	-7
Líkamsárás, 1. og 2. mgr . 218. gr. hgl.	2	7	+ 5
Alls.	22	20	- 2

5. Ærumeiðingar og brot gegn friðhelgi einkalífs.

Ár.	2002	2003	Mism.
Húsbrot	1	3	+ 2
Hótanir	7	3	- 4
Friðhelgi	0	1	+ 1
Ærumeiðingar	0	0	0
Alls.	8	7	- 1

Athygli vakti á árinu 2002 hversu hótunum hafði fjölgað. Þeim fækkar síðan aftur á árinu 2003 þannig að ekki virðist hafa orðið af stigmögnun í þessum brotum eins og ýjað var að í ársskýrslunni 2002. Engu að síður er talið brýnt að taka á þeim málum sem upp koma af þessum toga svo að svokölluð handrukkun nái ekki að hreiðra um sig í umdæminu.

6. Auðgunarbrot.

Ár.	2002	2002	Mism.
Innbrot.	14	16	+ 2
Þjófnaður.	69	76	+ 7
Hilming.	0	0	0
Fjárdráttur	0	0	0
Fjársvik	0	2	+ 2
Ólögmæt meðferð fundins fjár	4	1	- 3
Auðgunarbrot ýmislegt	1	0	- 1
Alls:	88	95	+ 7

Ekki hefur orðið merkjanleg breyting á auðgunarbrotum á síðasta ári þannig að af því verði dregnar verulegar ályktanir. Flestir skráðir þjófnaðir varða tilkynningar á stolnum reiðhjólum og farsímum.

7. Ýmis brot er varða fjárréttindi.

Ár.	2002.	2003	Mism.
Eignarspjöll (minniháttar).	73	52	- 21
Eignarspjöll (meiriháttar).	0	1	+ 1
Nytjastuldur vélknúinna farartækja.	4	1	- 3
Nytjastuldur, annað.	0	0	0
Alls:	77	54	- 23

Eignarspjöllum fjölgaði á milli árána 2001 og 2002 eftir fækkun á milli árána 2000 og 2001. Eignarspjöll koma upp á tímabilum og gjarnan um að ræða stigmögnun þessara brota. Sú stefna var tekin upp að ganga þyrfti harðar fram í að upplýsa þessi mál til þess að stemma við brotastarfsemi af þessu tagi. Á árinu 2003 fækkar brotum síðan aftur sem sýnir að viðsnúning í þessum málum sem ber að fagna.

8. Fíkniefnabrot.

Ár.	2002	2003	Mism.
Fíkniefni, dreifing, sala.	0	2	+ 2
Fíkniefni, innflutningur.	0	0	0
Fíkniefni, varsla, neysla.	9	22	+ 13
Fíkniefni, framleiðsla.	0	0	0
Ýmis fíkniefnabrot.	0	3	+ 3
Alls:	9	27	+ 18

Átak var gert í fíkniefnamálum í umdæminu á árinu 2003 og hefur ekki áður verið haldlagt svo mikið af fíkniefnum á ári. Á milli 400-500 e-töflur voru haldlagðar og nokkuð af hassi og amfetamíni. Með hliðsjón af fjölda mála og haldlögðum efnum má ætla að við allstórt fíkniefnavandamál er að etja í umdæminu sem vinna þarf bug á.

9. Brot á áfengislöggjöfni.

Ár.	2002	2003	Mism.
Áfengislög, ólöglegur tilbúningur áfengis.	0	0	0
Ólögleg sala áfengis.	0	1	+ 1
Ölvun á almannafæri.	26	14	- 12
Ýmis áfengislagabrot.	2	1	- 1
Alls.	28	16	- 12

Á árinu 2002 var ákveðið að taka fastar á ölvun og óspektum á almannafæri sem endurspegladist í fjölgun þeirra brota um meira en helming. Sektað var fyrir brotin með sektargerð og stóðu vonir til þess að ölvun á almannafæri minnkaði við átak í þessum efnun. Málum fækkar síðan aftur á árinu 2003 sem gefur til kynna að ástandið hafi lagast.

10. Umferðarlagabrot.

Ár.	2002	2003	Mism.
Of hraður akstur.	420	493	+ 73
Akstur gegn rauðu ljósi.	17	18	+ 1
Stöðvunarskylda ekki virt	3	1	- 2
Ölvun við akstur.	25	27	+ 2
Önnur umferðarlagabrot ótalin.	663	664	+ 1
Alls.	1128	1203	75

Í umferðarlagabrotum hefur brotum fjölgað sem helgast af meiri frumkvæðisvinnu lögreglumanna og allnokkru úthaldi á þjóðvegum á Vesturlandi. Eftirlit utan umdæmis var þó mun minna á árinu 2003 en á árinu 2002 þar sem ekki lá fyrir áætlun um samræmdar aðgerðir í umferðarmálum á árinu. Þrátt fyrir það var umtalsverð fjölgun milli ára sem skýrist af auknu eftirliti lögreglu.

XIII. LOKAORÐ.

Ársskýrsla þessi er þriðja ársskýrslan sem gerð er við embætti sýslumannsins á Akranesi. Í henni hefur verið reynt að draga fram upplýsingar um starfsemi embættisins og setja þær fram með skýrum hætti og eru ársskýrslurnar frá árunum 2001 og 2002 notaðar sem fyrirmyndir. Ársskýrslan er jafnframt hluti af ferli sem hófst við undirritun árangursstjórnunarsamnings 23. mars 1999 og hafði í för með sér innleiðingu árangursstjórnunar í starfshætti embættisins. Árangursstjórnunarferlið er ekki ferli sem sett er niður og ákveðið nákvæmlega með hvaða hætti skuli fara í framtíðinni heldur er hér um að ræða stjórnunartæki sem tekur sífældum breytingum eftir því sem fram líða stundir og er í raun stjórnunarform. Unnið verður áfram á sömu braut.

Embættið hefur sett sér markmið sem það hefur metnað til að standa við. Ljóst er við yfirlestur skýrslunnar að mörg markmiðanna hafa náðst sem hefur haft jákvæðar afleiðingar fyrir borgarana, ríkið og embættið sjálft. Jafnframt er skýrslan hvatning til þess að gera betur, bæta sig til að ná þeim markmiðum sem ekki hafa náðst og setja sér ný og metnaðarfull markmið í framtíðinni.

Samkvæmt árangursstjórnunarsamningi er þess vænst að ársskýrsla embættisins liggi fyrir í febrúar árið á eftir. Þær tölulegu upplýsingar sem höfundur skýrslunnar þurfti voru eigi fyrirliggjandi fyrr en í mars þ.á. Ljóst er þó að not af ársskýrslu eru takmörkuð komi hún ekki fram í upphafi nýs árs og verður því leitað leiða við næstu ársskýrslugerð til þess að útvega tölfræðilegar upplýsingar fyrr. Skil hafa þó batnað ef miðað er við skil ársskýrslu fyrir árið 2002 sem ekki var klárað fyrr en í febrúar 2004 sem alls ekki verður þó talist viðundandi.

Sýslumaðurinn á Akranesi,

Ólafur Þ. Hauksson.